

HUMANISTINEN
AMMATTIKORKEAKOULU

OPINNÄYTETYÖ

”Kahvila Sokerina pohjalla”

**Pilottiprojekti nuorisotyön kehittämiseksi Maskun
kunnassa**

Jatta Ihaksi

Nuorisotyön- ja kansalaistoiminnan koulutusohjelma (210 op)

05 / 2017

www.humak.fi

HUMANISTINEN AMMATTIKORKEAKOULU

Koulutusohjelman nimi

TIIVISTELMÄ

Työn tekijä Jatta Ihaksi	Sivumäärä 37 ja 5 liitesivua
Työn nimi ”Kahvila Sokerina pohjalla” pilottiprojekti nuorisotyön kehittämiseksi Maskun kunnassa	
Ohjaava opettaja Jari Klemola	
Työn tilaaja ja/tai työelämäohjaaja Maskun kunta, vapaa-aikapalvelut/ Jyrki Kangas	
Tiivistelmä <p>Opinnäytetyön tavoitteena oli tarjota Maskun kunnan nuorisotyöhön uudenlainen nuorisotyön muoto, jossa nuoret tarjoavat nuorille nuorisotyön palvelun. Käytännössä vapaa-aikapalvelut tarjosi kahdelle työkokeilunuorelle työkokeilupaikan ja nämä nuoret järjestivät uudenlaisen kahvilan kaikille kunnan avoimen nuorisotyön piirissä oleville halukkaille nuorille.</p> <p>Opinnäytetyön tarkoituksena oli ehkäistä syrjäytymistä, osallistaa ja aktivoida nuoria toimintaan sekä antaa tieto-ja neuvontapalveluita nuorille.</p> <p>Kahvila Sokerina pohjalla – projekti on uuden innovaation tuottamista. Tätä innovaatiota kehitetään ja arvioidaan aivoriihellä, kyselyhaastatteluilla, palautepalvelulla sekä havainnoimalla.</p> <p>Tarkoituksena on toteuttaa jatkossa Maskun kunnassa vastaavanlainen projekti jo tänä vuonna uudelleen. Konseptia on mahdollista soveltaa muissakin kunnissa.</p>	
Asiasanat kahvila, nuorisotyö, syrjäytyminen, osallistuminen, etsivä nuorisotyö, työkokeilu	

HUMAK UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES
Name of the Degree Programme

ABSTRACT

Author Jatta Ihaksi	Number of Pages 37 and 5 appendix pages
Title "Sokerina pohjalla – Cafè" a pilot project for development of youth work in the municipality of Masku	
Supervisor(s) Jari Klemola	
Subscriber and/or Mentor Maskun kunta, vapaa-aikapalvelut/ Jyrki Kangas	
<p>Abstract</p> <p>The aim of this study was to provide the municipality of Masku a new form of youth work, where young people offer young youth services. In practice the leisure facilities provided trial work experience for two young persons. These youngsters organized a new kind of cafeteria for all young people within the youth work and were willing to take part in the experiment.</p> <p>The purpose of this study was to prevent social exclusion. The aim was to involve and activate young people to take part in the activities and provide information and counseling services for them. "Sokerina pohjalla- Cafè" project is producing an innovation. This innovation is in the development and is estimated by brainstorming, interviews, questionnaires, feedback service, as well as by observation.</p> <p>The aim is to implement a similar project in the municipality of Masku again during this year. The concept can be applied in other municipalities.</p>	
Keywords cafés, social exclusion, participation, outreach youth work, work trials (rehabilitation)	

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	5
2 KEHITTÄMISTYÖN TILAAJA MASKUN KUNTA, ESITTELY	7
2.1 Maskun kunnan esittely	7
2.2 Maskun kunnan vapaa-aikapalvelut ja nuorisotyö	7
3 SYVENTYMINEN OPINNÄYTETYÖTÄ KOSKEVIIN NUORISOTYÖN AIHEALUEISIIN	9
3.1 Nuorisotyö ja historia	9
3.1.1 Osallistaminen ja aktivointi	10
3.1.2 Syrjäytymisen ehkäisy	11
3.1.3 Nuorten tiedotus- ja neuvontatyö	12
3.1.4 Etsivä nuorisotyö	12
3.2 Pop - up ilmiö	13
4 POP UP- KAHVILAN PERUSTAMINEN KUNNAN NUORISOTYÖN KEHITTÄMISEKSI	14
4.1 Kehittämistyön lähestymistapa	14
4.2 Kahvilan toiminnan esittely lyhyesti	14
4.3 Tavoitteet	16
4.4 Etukäteisvalmistelut ja markkinointi	16
4.5 Kahvila käytännössä	20
5 KEHITTÄMISTYÖN MENETELMÄT	24
5.1 Aivoriihi	24
5.2. Palaverit	25
5.3 Havainnointi	25
5.4 Työkokeilijoiden kyselyhaastattelu kahvilan jälkeen sekä kahvilan palauteboxi	26
6 KEHITTÄMISTYÖNMENETELMIEN ARVIOINTI JA TULOKSET	27
6.1 Asiakkaiden ja työkokeilijoiden arviointi kahvilasta	27
6.2 Oma arviointinin kahvilasta ja koko kehittämistyöstä	30
7 KEHITTÄMISTYÖN JATKAMINEN MASKUN KUNNASSA	32
7.1 Kahvilan toiminnan jatkuminen	32
7.2 Toiminnan swot-analyysi	
8 LOPUKSI	34
LÄHTEET	35
LIITTEET	37

1 JOHDANTO

Työskentelen Maskun kunnan vapaa-aikapalveluissa vapaa-ajan ohjaaja – nimikkeellä. Käytännössä työhöni kuuluu vastata kunnan nuorisotyön suunnittelusta, organisoinnista ja osittain sen toteuttamisesta. Olen ollut työntekijänä Maskun kunnassa vuodesta 2009 ja tätä ennen vuodesta 2004 Maskuun vuonna 2009 liitetystä entisessä Askaisten kunnassa. Tunnen siten kunnan nuorisotyön hyvin. Opinnäytetyön teemaa valitessani näin mahdollisuuden kehittää omaa työtäni ja toteuttaa kuntamme nuorisotyötä uudella tavalla työsken- telymenetelmillä. Opinnäytetyöni on työelämän kehittämistehtävä.

Opinnäytetyöni tilaajana on Maskun kunnan vapaa-aikapalvelut. Tehtävänäni on tutkia, miten nuorisotyötä voisi laajentaa ja kehittää Maskun kunnassa. Työssäni kehitetäänkin täysin uudenlaista Maskun nuorisotyön toteuttamismuotoa vanhan perinteisen avoimen nuorisotyön rinnalle.

Työssäni valmistetaan uudeksi innovaatioksi nuorisotyöhön pop up-kahvila Maskun kunnan alueelle. Kahvilan ajatus ja merkitys painottuvat seuraaviin nuorisotyön teemoihin: nuorten tieto- ja neuvontatyö, nuorten osallistaminen ja aktivointi, etsivä nuorisotyö sekä syrjäytymisen ehkäisy.

Käytännössä näitä teemoja sisällytetään kahvilan toimintaan eri keinoin. Tieto- ja neuvontatyötä toteutetaan kahvilan kesätyöinfossa. Nuorten osallistamista kehitetään aktivoimalla nuoria kahvilan asiakkaiksi sekä ottamalla kahvilaan työntekijöiksi kaksi työkokeilunuorta etsivän nuorisotyön piiristä. Syrjäytymistä ehkäistään tarjoamalla etsivän nuorisotyön asiakkaille työkokeilupaiikka, jonka kautta he pääsevät tutustumaan työelämään ja saavat työttömyyden tilalle mahdollisuuden työllistyä.

Opinnäytetyön toteutin yhteistyössä kunnan etsivän nuorisotyön kanssa. Kunnan etsivä nuorisotyöntekijä oli suuressa roolissa kahvilan toteuttamisessa. Kehittämistyöni perustuu innovatiiviseen tuottamiseen, jossa ensin avaan lukijalle työhöni liittyviä nuorisotyön termejä. Tämän jälkeen esittelen kehittämistyöni lähestymistavan ja kahvilan toiminnan. Esittelen myös ne työtäni tukevat menetelmät, joita käytin sekä ennen varsinaista kahvilatoimintaa että sen jälkeen työni tukena. Lopuksi on palautteista saatu arviointi sekä oma arviointini koko

toiminnasta. Liitteissä on kahvilan mainos, kahvilan power point- esitys sekä työkokeilijoille tehty kyselylomake.

2 KEHITTÄMISTYÖN TILAAJA MASKUN KUNTA, ESITTELY

2.1 Maskun kunnan esittely

Masku on kunta Varsinais-Suomessa, Turun seudulla. Sen naapureita ovat muun muassa Naantali, Nousiainen ja Raisio. Maskun asukasluku on vuoden 2016 lopussa ollut 9677. Kunta on perustettu vuonna 1870, mutta se on todellisuudessa kuitenkin paljon vanhempi. Maskun historia ulottuu varhaisimman kirjallisen tiedon mukaan jo vuodelle 1232. (Maskun kunta, 2013.) Vuonna 2009 Maskun kunta teki kuntaliitoksen yhdessä Lemun ja Askaisten kuntien kanssa.

Työssäni olennaista on nuorten lukumäärä. Alle 29-vuotiaita nuoria on vuoden 2015 jälkeen ollut Maskussa 3314, eli 34,1% koko kunnan asukasmäärästä. Nuoria on siten kunnassa yli kolmannes (1/3) ja näin ollen nuorisotyö on tärkeä osa kunnan palveluita. Koulutuksen ja työelämän ulkopuolella olevia nuoria eli syrjäytymisuhan alla on arviolta 69-115 henkilöä, eli 5.6 – 9.4.% maskulaista. (nuorisotilastot, 2015.)

2.2 Maskun kunnan vapaa-aikapalvelut ja nuorisotyö

Maskun kunnan vapaa-aikapalveluista vastaa vapaa-aikatoimi. Vapaa-aikatoimen tehtävänä on huolehtia kunnan liikunta-, nuoriso- ja kulttuuritoiminnasta (Maskun kunta, 2013).

Kunnan vapaa-aikapalveluissa on tällä hetkellä neljä (4) varsinaista työntekijää: vapaa-aikatoimen päällikkö, vapaa-aikasihteeri, liikuntatoimen ohjaaja ja vapaa-ajan ohjaaja. Työtehtävät on jaettu siten, että päällikkö hoitaa päätöasiat ja lautakuntaesittelyn, vapaa-aikasihteeri kulttuurin, liikuntatoimen ohjaaja liikunnan ja vapaa-ajan ohjaaja nuorison. Lisäksi kunnassa toimii kolmen kunnan alueella työskentelevät etsivä nuorisotyöntekijä sekä nuorten pajatoiminnan ohjaaja, joiden palvelut Masku ostaa naapurikunnilta.

Nuorisotyön päälinjat vapaa-aikatoimen sisällössä ovat ennaltaehkäisevä nuorisotyö ja palvelujen tuottaminen koko kunnan nuorille. Uusi nuorisolaki

velvoittaa kuntia järjestämään nuorisotyötä ja tämän lain määräämät asiat kunnan vapaa-aikatoimen tulee ottaa huomioon toiminnassaan.

Maskun kunnassa avointa nuorisotyötä 13-vuotiaille ja sitä vanhemmille järjestetään kolmessa kunnan nuorisotilassa, kussakin noin kolmena iltana viikossa. Avoin nuorisotilatoiminta tarkoittaa käytännössä nuorisotilojen ovien auki pitämistä ja ohjaajan tavoitettavissa olemista. Toiminta ei ole ohjattua eikä ohjelmallista, vaan nuoret saavat viettää aikaansa tiloissa kavereidensa kanssa vapaasti.

3 SYVENTYMINEN OPINNÄYTETYÖTÄ KOSKEVIIN NUORISOTYÖN AIHEALUEISIIN

3.1 Nuorisotyö ja historia

Suomalaisen nuorisotyön selvimmät historialliset juuret ovat kristillisessä työssä ja kansalaisjärjestöjen nousussa 1800-luvulla. Nimikkeet nuorisotyö ja nuorisotyöntekijä alkoivat yleistyä vasta 1940-luvulla. Kansalaisjärjestöissä kehitettiin keskeiset nuorisotoiminnan ja -työn muodot ja sisällöt 1900-luvun alkupuolella. Näitä perinteisiä muotoja ovat kerhot, nuorisotilat, harrastus- ja ryhmätoiminnat, liikunta, kulttuuri- ja opintotoiminta, tiedotus ja neuvonta, retket, matkat, huvi – ja työtoiminta. Nämä toiminnan perusmuodot ovat säilyneet nykyisessäkin nuorisotyössä, vaikka niiden muoto, sisältö ja nimitykset ovatkin muuttuneet. (Cederlöf, Petri 2007, 23.)

Historiallisten tietojen mukaan nuorisotyön keskeiset motiivit ovat seuraavat:

- 1) Ongelmiin puuttuminen ja niiden ehkäisy sekä nuorten kontrollointi
- 2) Nuorten mielekkääksi tulkitun kasvun tukeminen: kansalaiskasvatus
- 3) Nuorten mielekkääksi tulkitun vapaa-ajan toiminnan mahdollistaminen
- 4) Nuorten omien pyrkimysten, aseman ja etujen sekä nuorten omaehtoisen aktiviteetin, osallisuuden ja vaikuttamisen tukeminen ja edistäminen

(Cederlöf 2007, 24.)

Suomessa nuorisotyötä tekevät kunnat, järjestöt ja seurakunnat (Allianssi ry, 2010). Kunnissa on voimassa nuorisolaki, jossa määrätään, että nuorisotyö ja –politiikka kuuluvat kunnan tehtäviin. Kunnan tulee paikalliset olosuhteet huomioiden ottaa luoda edellytyksiä nuorisotyölle – ja toiminnalle järjestämällä nuorille suunnattuja palveluja ja tiloja sekä tukemalla nuorten kansalaistoimintaa. (Uusi nuorisolaki 2017, 8.) Nuorisolain mukaan nuoreksi määritellään kaikki alle 29-vuotiaat (Uusi nuorisolaki 2017, 7).

Nuorisotyö on tukea, ohjausta ja palvelujen tarjontaa, jonka nuori itse valitsee, hyväksyy ja kokee omakseen. Nuorisotyö on huomaamattominta silloin, kun ongelmia torjuva ja ehkäisevä vaikutus on suurin. Nuorisotyön perustehtävä on rakentaa mahdollisuuksia mielekkääseen vapaa-aikaan. (Allianssi ry, 2010.)

Uuden nuorisolain tavoitteena on edistää nuorten osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä kykyä ja edellytyksiä toimia yhteiskunnassa, tukea nuorten kasvua, itsenäistymistä ja yhteisöllisyyttä, tukea nuorten harrastamista ja toimintaa kansalaisyhteiskunnassa sekä edistää nuorten yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa, parantaa nuorten kasvu- ja elinoloja. (Uusi nuorisolaki 2017, 7.)

Kuntien tuottama nuorisotyö elää murroksen vaiheessa. Olisikohan tulevaisuudessa tärkeää yhä enenevässä määrin panostaa nuorten itse tuottamiin ja suunnittelemiin nuorisotyön palveluihin? Nuorilla itsellään on tieto siitä, mitä he toivovat nuorisotyöltä. Tämän vuoksi nuorten kuulemiseen on kiinnitettävä huomiota.

3.1.1 Osallistaminen ja aktivointi

Aktiivisen aseman omaksuminen yhteiskunnassa ja omien oikeuksien ja velvollisuuksien harjoittaminen ovat tärkeimpiä tapoja oppia enemmän vastuullisuutta kansalaisuudesta. Henkilökohtainen osallistuminen ja tekemällä oppiminen voidaan saada aikaan panemalla täytäntöön käytäntöjä ja hankkeita, joilla edistetään lasten ja nuorten yhteiskunnallista osallistumista. (Ahokas, Laura 2010, 24.)

Nuorisotyössä tavoitteena on aktivoida nuoria mukaan järjestettyyn toimintaan ja tätä kautta selvittää nuorten toiveita ja innostaa heitä saamaan oman äänensä kuuluviin nuoria koskevilla asioilla. Osallistaminen lähtee liikkeelle pienistä asiasta, kuten nuorten itse suunnittelemista pienistä tapahtumista. Osallistamisen ei tarvitse olla poliittisella tasolla olevaa päätöksentekoa nuorten toimesta, vaan se voi olla esimerkiksi oman elinympäristön parantamiseen liittyvää pienimuotoisempaa vaikuttamista.

3.1.2 Syrjäytymisen ehkäisy

Ihmiselämän peruspilareita on, että kokee olevansa tärkeä toisille ihmisille. Tämä elämässä eteenpäin vievä arvostetuksi tulemisen kokemus rakentuu ihmisten välisissä suhteissa ja monenlaisissa elinympäristöissä. Elämme osana perheitä, kaveriporukoita ja työyhteisöjä. (Reijonen & Strandén-Mahlamäki (toim.) 2008, 9.) Kun ihminen jostakin syystä kokee itsensä arvottomaksi eikä saa elinympäristöltään tarpeeksi vahvaa viestiä siitä, että on arvostettu tai hän tipah-
taa ulos oman elinympäristönsä suhteista, vaarana on syrjäytyminen. Suuri putoamisvaara on henkilöillä, joilla on tunnistamattomat tai tukea vaille jääneet oppimisvaikeudet, keskeytyneet opinnot ja/tai koulutuksen puute, mielenterveysongelmat tai muu sairaus, vammaisuus, päihdeongelmat, peliriippuvuus, pitkäaikaistyöttömyys, pienituloisuus, asunnottomuus tai rikostaustaisuus. (Hämäläinen (toim.), Anttinen, Hassinen, Mikkola, Pirskanen, Poutala, Rinta-Jouppi & Valkama 2013, 9.)

Suomalaiset kunnat ja kaupungit tuottavat kasvavassa määrin erilaisia hyvinvointipalveluja. Vaikka jatkuvasti koulutetaan uusia ammattilaisia, lisätään kaikenlaisia resursseja hyvinvointipalvelujen tuottamiseen sekä säädellään kuntien palvelutuotantoa tasa-arvoisen palvelutuotannon aikaansaamiseksi, näyttää syrjäytyminen ja pahoinvointi edelleen jatkuvasti lisääntyvän. Nuorten pahoinvointi ja syrjäytyminen ovat erityisen ongelmallisia sekä yksilöille itselleen, että yhteiskunnalle, koska tulevaisuudessa tarvitaan kaikki sekä tuottamaan hyvinvointipalveluja, että osallistumaan niiden rahoitukseen.

(Tuhkunen & Rannisto (toim.) 2013, 7.)

3.1.3 Nuorten tieto- ja neuvontatyö

Nuorten tieto- ja neuvontatyö on ehkäisevää nuorisotyötä, joka tavoitteellisesti peruspalveluna tarjoaa ammattitaitoista tietoa, ohjausta ja neuvontaa erilaisissa nuorten elämään liittyvissä kysymyksissä ja tilanteissa. Työmuodolla tuetaan nuorten kasvua, itsenäistymistä ja hyvinvointia. Palvelut perustuvat nuorten tiedon ja tuen tarpeisiin. (Koordinaatti, 2017.)

Neuvonta voi sisältää asiakkaan kuuntelemista, keskustelemista, tukemista ja kannustamista sekä tietojen antamista. Usein neuvonnassa on kyseessä tilanne, jossa henkilöllä on elämäntilanteeseensa liittyvä ongelma, johon hän kaipaa vastausta. (Reijonen & Strandén-Mahlamäki (toim.) 2008, 62.)

3.1.4 Etsivä nuorisotyö

Etsivän nuorisotyön tehtävänä on tavoittaa tuen tarpeessa oleva nuori ja auttaa häntä sellaisten palvelujen ja muun tuen piiriin, joilla edistetään hänen kasvuun, itsenäistymistään, osallisuuttaan yhteiskuntaan ja muuta elämäntilanteensa sekä pääsyään koulutukseen ja työmarkkinoille. Etsivä nuorisotyö perustuu vapaaehtoisuuteen ja nuoren kanssa tehtävään yhteistyöhön. (uusi nuorisolaki 2017, 9.) Etsivän työn perustana on ihmiskäsitys, jonka mukaan jokaisella ihmisellä on sama, kiistämätön arvo hänen taustastaan, kohtalostaan tai elämäntilanteestaan riippumatta. Jokaista ihmistä tulee kohdella hänen ihmisarvoaan kunnioittaen. (Kaartinen-Koutaniemi (toim.) 2012, 20.) Etsivää työtä tehdään niiden ihmisten parissa, jotka ovat syrjäytyneitä tai vaarassa joutua syrjäytyneiksi (Kaartinen-Koutaniemi 2012 (toim.), 22).

Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että etsivä työ vie asiakkaille palveluja, jotka kuuluvat heille. Etsivän työn avulla palveluista tulee saavutettavia myös niiden ulkopuolelle muuten jääneille: etsivä työ vie palveluja nuorten luo, tekee niitä tunnetuiksi ja madaltaa kynnystä tarttua niihin. Jos nuori sitten päättää tarttua palveluihin, ne ovat saatavissa. (Kaartinen-Koutaniemi (toim.) 2012, 23.) Tällaisia palveluja voivat olla esimerkiksi kouluun hakeminen, kouluvaihtoehtojen karroittaminen, työkokeilu tai harjoittelupaikka jossain työpaikassa.

3.2 Pop up-ilmiö

Pop up-kulttuurissa tavara tai palvelu on myynnissä vain lyhyen hetken ja vain tietyssä paikassa. Ilmiö on saanut alkunsa New Yorkista. Maailmalla pop up -kulttuuri on paisunut isoksi ilmiöksi, jossa oikeaan aikaan paikalle sattunut ostaja voi saada haluamansa tavaran tai palvelun. (Yle uutiset, 2011.)

Pop up -liikkeet ovat lyhytaikaisesti toimivia kauppvoja, ravintoloita tai elämyksiä tuottavia liikkeitä (Yle uutiset, 2014).

Pop up -ilmiön plussat: Tehokas tapa markkinoida ja tavoittaa kuluttajat, ei tarvita suuria fyysisiä panostuksia ja kustannukset ovat kevyet sekä voi kokeilla, minkälaiselle toiminnalle olisi kysyntää tietyllä alueella.

Pop up-ilmiön miinukset: Kun pop up yleistyy, se menettää yllätyksellisyytensä markkinointikeinona, ei tuo esimerkiksi palvelujen jatkuvuutta alueille sekä tietoa pop up -tapahtumista voi olla vaikeaa löytää, sillä tiedotus tapahtuu usein vain sosiaalisen median kautta ja sisäpiirissä. (Bäckgren, 2016.)

4 POP UP- KAHVILAN PERUSTAMINEN KUNNAN NUORISOTYÖN KEHITTÄMISEKSI

4.1 Kehittämistyön lähestymistapa

Kehittämistyöni lähestymistapana on innovatiivinen tuottaminen. Kehittämistyössä perustettu pop up-kahvila on sisällöltään ja tavoitteiltaan täysin uudenlainen kahvila, jossa nuorisotyötä kehitetään uudennaisesta näkökulmasta. Innovaatiolla tarkoitetaan uutta tuotetta, palvelua, prosessia, toimintamallia tai vastaavaa, jolla tuotetaan taloudellista tai muuta hyötyä. (Ojasalo, Moilanen & Ritalahti 2014, 83.)

Kahvilamme tarkoituksena oli tuottaa uudenlaisia palveluja nuorille ja kehittää perinteisen nuorisotyön rinnalle uudenlainen työmuoto, jossa nuoret toimivat itse sekä osallistujina että palvelun tarjoajina. Perinteisen avoimen nuorisotilatyöskentelyn rinnalle kehitettiin vaihtoehto, jossa nuoret ovat sekä asiakkaina että työntekijöinä ja tämän lisäksi vielä tuottamassa kahvilaan toimintaa ja palveluja toisille nuorille.

Innovaatiotoiminta eli innovaatioiden tuottaminen soveltuu hyvin lähestymistavaksi, kun tavoitteena on tuottaa jotain täysin uutta, esimerkiksi palvelutuote tai järjestelmä tai uudenlainen toimintamalli tai tuotantoprosessi, ja ottaa kehitystyön tulokset käyttöön. Innovaatiotoiminta voi kohdistua olemassa olevan toiminnan uudistamiseen tai uuden asiakaslähtöisen liiketoiminnan kehittämiseen. (Ojasalo ym. 2014, 85.)

4.2 Kahvilan toiminnan esittely lyhyesti

Kahvilan lähtökohtana oli tuottaa pop up-kahvila eli hetkellisesti esillä oleva kahvila. Kahvilatoimintaa jatkettiin kolme viikkoa. Kahvilan avulla toteutettiin uudenlainen nuorisotyön palvelumuoto, jossa haluttiin kehittää jotain uutta tämänhetkisen jo olemassa olevan nuorisotyön rinnalle ja vastata nuorisolain mukaisiin nuorisotyön tavoitteisiin (kahvilan tavoitteet tullaan esittelemään kappa-

leessa 4.3). Lopputuloksena saimme toteutettua kuvan mukaisen upean kahvilakokonaisuuden.

Kuva 1. Oskarin Helmen kahvila ennen avaamista

4.3. Tavoitteet

Tavoitteena oli tarjota nuorille tieto- ja neuvontatyötä, aktivoida ja osallistaa nuoria toimintaan sekä ehkäistä syrjäytymistä. Nämä teemat sisällytettiin kahvilan toimintaan ja ne saatiin toteutettua kahvilatoiminnan varjolla.

Käytännössä kahvilan yhtenä tavoitteena oli tarjota uusi nuorisotyön muoto nuorille. Nuorisotyössä tämä tarkoittaa nuorison osallistamista kunnan kehittämään täysin uudelleenlaiseen toimintaan. Halusimme selvittää, onko tällaiselle uudelleenlaiselle nuorisotyön muodolle tarvetta ja kysyntää.

Toisena tavoitteena oli tarjota työkokeilupaiikka kahdelle etsivän nuorisotyön asiakkaalle. Nuorisotyön näkökulmasta tällä palvelulla ehkäistiin näiden kahden nuoren syrjäytymistä ja annettiin heille mahdollisuus kokeilla erilaista ammatinharjoittamista ja olla vastuussa suuresta kokonaisuudesta.

Lisäksi tavoitteeksi asetettiin perusnuorisotyön ja etsivän nuorisotyön yhteistyön lisääminen.

4.4 Etukäteisvalmistelut ja markkinointi

Aloitimme kahvilan suunnittelun etsivän nuorisotyöntekijän kanssa syksyllä 2016. Sovimme yhdessä kahvilan sisällön sen mukaan, mitä opinnäytetyöltäni halusin. Mietimme miten kuntamme nuorisotyötä voisi kehittää nuorisolain vaatimaan suuntaan ja sen perusteella valitsimme sisällön, pääpainot sekä tavoitteet. Mietimme myös missä, miten ja kenen kanssa kahvilan tuleamme perustamaan.

Saatuamme raamit kahvilan sisällölle ja käytännön toiminnan toteuttamiselle sekä keksittyämme sille nimen tein kahvilalle oman markkinointisuunnitelman. Käytännön tasolla markkinointisuunnitelman pääpaino oli seuraavanlaisilla työmenetelmillä: julisteet ja flyerit yläkouluihin ja 2. asteen kouluihin, lehtijuttu paikallisiin lehtiin, kouluissa toteutettava markkinointi, nuorisotoimen muut

markkinointikanavat kuten internetsivut, kunnan oma tiedote joka kotiin, facebook jne.

Markkinointi toteutui pääasiallisesti käytännön suunnitelman mukaisesti.

Valmistin kahvilalle perinteisen julistemainoksen (liite 1). Mainokseen halusin kaiken oleellisen tiedon kuitenkin ”jaarittelematta” liikaa. Mainosta jaoimme yläkoulussa sekä kunnan nuorisotiloilla. Lisäksi oheisen näköinen mainos julkaistiin kuntamme omassa postin kautta kotiin jaettavassa tiedotteessa ja vapaa-aikapalveluiden facebook- ja instagramtileillä.

KAHVILA
- **SOKERINA POHJALLA** -

Myyynnissä edullisesti kahvia, leivonnaisia, makeisia, pizaa...
Tarjolla musiikkia, lautapelejä, lehtiä, kirjoja, Assi Peräsuon koko
kahvilan ajan jatkuva taidenäyttely, kesätyöhön jelpiä,
työhakemusvalokuvaus...
Tule lämmittämään paleltuvat sormesi kahvi-tai kaakaokupin ääreen,
ainutlaatuinen tilaisuus kokea ainutlaatuisen kahvilan tunnelma.

- ❖ Maskussa nuorisotila Brankkarissa ma 30.1- to 2.2.
klo 13.00-16.30 (Paloasemantie 6)
- ❖ Lemussa kerhotila Oskarín Helmessä
ti 7.2.-pe 10.2. ja ti 14.2.-pe 17.2.
klo 14.00-17.30 (Askaistentie 139 C)

Lämpimästi tervetuloa!

Mieleissä kesätyöt?
Info kesätyöistä ja hausta
Brankkarilla 31.1. ja 1.2.
sekä Lemussa 8.2. ja 15.2.

Tule valokuvattamaan itsesi
työhakemusta varten.
Brankkarilla 1.2. klo 14 tai
Lemussa 15.2. klo 15

Kahvispullia 2€

Tiikkuriset 50snt

Lemussa pizzapöytätilat
pizza-sisä 3€

Lisäksi muuta makeisia
leivonnaisia yms...

Maskun vapaa-aikapalvelut

Kuva 2. Kahvilan julistemainos

Suunnitelmien mukaan mainostimme kahvilaa myös paikallislehdessä. Vakka-Suomen sanomien toimittaja tuli toimistoomme tekemään kahvilastamme jutun, joka julkaistiin lehdessä. Tällä markkinoinnin keinolla pyrimme tavoittamaan mahdollisimman suuren kohdeyleisön.

VEN SANOMAT

TORSTAINA 26. TAMMIKUUTA 2017

huri

Pop up -kahvila syntyy Maskuun nuorten voimin

Vesa Penttilä

Sokerina pohjalla -kahvila toimii Maskussa ensi viikon maanantaista alkaen kolmen viikon ajan.

Pop up -kahvila on suosittu nykytermin suomenoksen mukaan väliaikainen paikka, johon kaikki kuntalaiset ovat tervetulleita huolimatta siitä, että pääpaino on nuorissa ja heille tarjottavissa palveluissa.

Kahvila on humanistisessa ammattikorkeakoulussa yhteisöpedagogiksi opiskelevan Maskun kunnan vapaa-aikapalveluiden työntekijän **Jatta Ihaksin** opinnäytetyö.

Mukana ovat myös etsivä nuorisotyöntekijä **Jenni-**

ka Salonen sekä työkoelussa olevat nuoret **Arthur Pekonen** ja **Tuukka Hakamäki**.

-Tarkoituksena on hakea perinteisen nuokkaritoiminnan rinnalle uudenlaista nuorisotyön muotoa. Jos kokeilu menee hyvin, samaa mallia voidaan toteuttaa myös jatkossa, Ihaksi sanoo.

Ainakin olemme itse innokkaita.

Kunnan nuorisotoimi järjestää kahvilakokeilun yhteistyössä etsivän nuorisotyön kanssa.

Jennika Salonen (vas.), Jatta Ihaksi ja Arthur Pekonen valmistautuvat kahvilatoiminnan aloittamiseen.

Projektilla on useita tavoitteita: muun muassa nuorten osallistaminen, tieto- ja neuvontatyö, syrjäytymisen ehkäisy ja työkokeilu paikkojen tarjoaminen nuorille.

KAHVILASSA ON tarjolla edukkaaseen hintaan kahvia, leivonnaisia, makeisia ja pizzaa.

Samalla kävijät voivat tu-

tusta nuoren taiteilijan **Asi Peräsuon** tuotantoon ja kuunnella muusikko **Eetu Meriön** kitaratiturointia. Kahvilaan hankitaan ajan kuluksi myös lehtiä, kirjallisuutta ja lautapelejä.

Lisäksi kahvilassa voi valokuvauttaa itsensä kesätyöhakemusta varten ja hankkia muutenkin tietoa kesätyömahdollisuuksista.

-Kahvilaan voi piipahtaa

pidemmäksikin ajaksi. Nuoret ovat mukana kolmella tavalla: tekijöinä, asiakkaina ja taiteilijoina. Katsotaan, mihin tämä johtaa. Ainakin itse olemme innokkaita, Ihaksi vakuuttaa.

Sokerina pohjalla -kahvila on avoinna Maskun Brankkarissa 30.1.-2.2. kello 13.00-16.30 sekä Lemun Osarin Helmessä 7.2.-10.2. ja 14.2.-17.2. kello 14.00-17.30.

Kuva 3. Paikallislehden juttu kahvilasta.

Lisäksi kävimme mainostamassa kahvilaa ihan konkreettisesti yläkoulussa. Otimme mukaamme hankkimiamme kahvilatarvikkeita sekä julisteita ja päivystimme omassa pisteessä ruokasalin vieressä ruokavälitunneilla. Saadaksemme nuoret pöytämme ääreen tutustumaan materiaaliimme arvoimme nuorten kesken kaffe & pulla- ilmaislippuja.

Näiden mainosväylien lisäksi mainostimme kahvilaa yläkoulun keskusradiossa kuvassa esiintyvän ”mainosständin” mukaisesti.

Kuva 4. Mainostamassa kahvilaa yläkoulussa.

4.5 Kahvila käytännössä

Kahvilassa oli kaiken kaikkiaan neljä työntekijää: minä, etsivä nuorisotyöntekijämme ja kaksi työkokeilunuorta. Minä ja etsivä nuorisotyöntekijä suunnittelimme kahvilan, koska työkokeilijat tulivat projektiin mukaan vasta viikkoa ennen kahvilan aukeamista. Käytännön työssä työkokeilunuoret olivat vahvasti mukana.

Työkokeilunuoret saimme mukaan etsivän nuorisotyön kautta. Molemmat nuoret olivat ilmoittautuneet etsivän nuorisotyön asiakkaiksi Maskun kunnassa. Etsivä nuorisotyöntekijä kävi läpi asiakkaitaan ja sieltä valikoitui kaksi potentiaalista nuorta kahvilaan. Tapasimme heidät ja he innostuivat kahvilasta työkokeilupaikkana. Teimme heidän ja TE-toimiston kanssa työkokeilusopimukset. Molempien työkokeilupaikaksi nimettiin kunnan vapaa-aikapalvelut, koska kahvila oli vapaa-aikapalveluiden järjestämää toimintaa. Nuorten työkokeilusopimus tehtiin yhdeksi (1) kuukaudeksi.

Työkokeilu on henkilöasiakkaalle työpaikalla järjestettävä työllistymistä edistävä palvelu. Kyseessä ei ole työsuhde. Työkokeilun tavoitteena on selvittää henkilöasiakkaan ammatinvalinta- ja uravaihtoehtoja tai tukea paluuta työmarkkinoille. Mahdollisuus työkokeiluun sovitaan TE-toimiston asiantuntijan tai psykologin kanssa tehtävässä työllistymissuunnitelmassa. (TE-palvelut, 2017.)

Kuva 5. Työkokeilijat työn touhussa kahvilassa

Kahvila oli auki yhteensä 12 arkipäivää. Se päätettiin perustaa kahteen eri kunnanosaan Maskussa. Neljä (4) arkipäivää toimimme Maskun keskustassa kunnan omistamassa kerhotila Brankkarissa ja yhteensä kahdeksan (8) päivää pidimme kahvilaa auki Lemun kunnanosassa kunnan omistamassa kerhotila Oskarín Helmessä. Päädyimme kahteen eri paikkaan, koska Maskun kunta on pinta-alaltaan varsin suuri ja välimatkat etenkin nuorille kuljettavaksi pitkät. Halusimme antaa kaikille kuntalaisille yhdenvertaisen mahdollisuuden osallistua niin, ettei pitkä matka olisi este kahvilan käytölle. Kahvila oli joka päivä auki yhteensä neljä (4) tuntia iltapäivisin.

Kahvilan varsinaisena toiminnallisena sisältönä oli tuottaa nuorille ja muille kuntalaisille kahvilapalveluja, antaa nuorille asiasta kiinnostuneille infoa tulevan kesän kesätöistä sekä tarjota kuvauspalvelu, jossa nuori sai kuvauttaa itsensä työhakemusta varten. Lisäksi kahvilassa oli mahdollisuus pelata lautapelejä, lukea kirjoja ja lehtiä sekä tutustua paikallisen nuoren taiteilijan taideteoksiin.

Kuva 6. Nuoren taiteilijan valokuvanäyttelyn pystytystä kahvilaan

Kuva 7. Kuvaus työhakemukseen

Käytännön työ alkoi kahvilan tarvikkeiden hankinnasta. Kaikki tarvikkeet kahvikupeista tarjottiin ostimme kirpputoreilta. Kiersimme yhdessä työkokeilunuorten kanssa kirpputoreja ja hankimme kaiken tarvittavan. Tilat, joissa kahvilat järjestettiin, olivat kunnan vapaa-aikatoimen omistuksessa, joten niiden varaaminen ja saaminen tähän tarkoitukseen oli vaivatonta. Lisäksi vuokrasimme kassakoneen kahvilaa varten Turun Kassamagneetista. Näin työkokeilijat pääsivät harjoittelemaan kassakoneen käyttöä ja kahvilan rahaliikenteen seuraaminen oli helpompaa.

Hankkimamme tarvikkeet huollettiin käyttökuntoisiksi, mikä sekin lisäsi nuorten kokemusta. Kaikki myytävät tuotteet työkokeilijat hankkivat paikallisesta ruokakaupasta ja ne myytiin kaupan hintaan kahvilassamme eteenpäin. Ajan ja välineistön puutteen vuoksi myytävät tuotteet ostettiin valmiina ja pullat ainoastaan paistettiin tuoreiksi kahvilassamme.

Kahvilan toiminnan alettua olimme etsivän nuorisotyöntekijän kanssa työkokeilijoiden tukena kahvilassa, mutta heidän kokemuksensa kartuttua jätimme heidät myös keskenään pyörittämään kahvilatoimintaa. Näin he saivat vastuuta itselleen ja todellisen kokemuksen työssä olosta.

5 KEHITTÄMISTYÖN MENETELMÄT

Valitsin kehittämistyöni menetelmiksi aivoriihen, palaverit, havainnoinnin sekä palautteet toimintaan osallistuvilta henkilöiltä. Aivoriihi sopi etukäteen tehtävään suunnittelutyöhön mainiosti. Saimme lisää näkökulmia kahvilan ja nimen suunnitteluun ja nimen keksimiseen, kun käytimme avuksi asiantuntijoista koostuvaa ryhmää. Palaverit ovat työmenetelmä, joita käytetään yleisesti etukäteissuunnitteluun uuden suunnittelussa. Havainnointi on niin sanotusti hetkessä toimiva menetelmä, jonka avulla sain kerättyä työstäni palautetta omin silmin havainnoimalla. Palautteen keruu on tärkeä kehittämisen jälkikäteismenetelmä, kun halutaan kerätä tietoa työn onnistumisesta.

5.1 Aivoriihi

Aivoriihi (brainstorming) on yksi niin sanotun luovan ongelmaratkaisun standardimenetelmistä, joilla tuotetaan ideoita ryhmässä. Aivoriihikokouksessa yleensä 6-12 hengen ryhmä pyrkii vetäjän johdolla ideoimaan uusia lähestymistapoja tai ratkaisuja johonkin ongelmaan. (Ojasalo, Moilanen & Ritalahti 2014, 160.)

Aivoriihi-menetelmä oli käytössämme ennen kahvilan toimintaa. Käytimme tätä kehittämistyön menetelmää etukäteissuunnittelussa ja kahvilan nimeä keksittäessä. Seutukuntamme nuorisotyöntekijöiden kehittämispäivässä esittelin kahvilan toimintaa ja osallistin nuorisotyöntekijät kehittämään kahvilalle nimen. Nuorisotyöntekijät jakautuivat 4-5 hengen ryhmiin ja ryhmissä antamieni ohjeiden mukaisesti ”heittelivät” ilmoille nimiehdotuksia. Tämä työskentelymuoto toimi todella hyvin ja ryhmät tuottivat pitkän listan nimivaihtoehtoja (liite 2, esitys nuorisotyöntekijöille). Kahvilan nimeksi valikoitui lopulta ”Kahvila Sokerina pohjalla”. Nimi kuvastaa nuorisoa, jota voidaan kutsua yhteiskunnallisesti kaiken ”sokeriksi pohjalla”.

5.2 Palaverit

Kehittämistyöni tukena pidimme etukäteen palavereja, joissa suunnittelimme kahvilan toimintaa ja mietimme mitä kahvilalta haluamme ja miten sen toteutamme. Pidimme etsivän nuorisotyöntekijän kanssa kolme (3) palaveria syksyn aikana sekä kaksi (2) vuoden vaihteen jälkeen ennen kahvilan käynnistymistä. Näissä palaverissa suunnittelimme kahvilan toimintaa, mietimme työkoelunuorten hakemista ja otimme yhteyttä TE-toimistoon sopiaksemme työkoelunuorten palkkauksesta ja kirjoitimme työkoelususopimukset nuorten ja TE-toimiston kanssa.

Palaverit selkeyttivät ajatuksiamme kahvilan toiminnan sisällöstä ja niiden pohjalta saimme suunniteltua toimivan rungon kahvilan toteuttamiseen. Viimeisissä palaverissa hioimme toiminnan sisällön lopulliseen muotoonsa ja löimme lukoon kahvilatoiminnan lopullisen muodon.

5.3 Havainnointi

Havainnointi (observation) on tärkeä ja hyödyllinen tutkimuksellinen kehittämistyön menetelmä. Havainnoinnin avulla voidaan saada tietoa esimerkiksi siitä, miten ihmiset käyttäytyvät ja mitä tapahtuu luonnollisessa toimintaympäristössä. Havainnointi mahdollistaa pääsyn tapahtumien luonnollisiin ympäristöihin. (Ojasalo ym. 2014, 114.)

Käytin havainnointia kehittämistyöni arvioinnin tukena. Havainnoimalla halusin kerätä tietoa siitä miten kahvila toimi ja miten asiakkaat sen kokivat. Havainnoijana toimin yhtenä päivänä Maskun kunnanosan kahvilassa ja yhtenä päivänä Lemun kunnanosan kahvilassa. Tein muistiinpanoja ihmisten käytöksestä, puheesta sekä sanattomista signaaleista. Kahvilan asiakkaat eivät olleet tietoisia havainnoinnistani.

Havainnoinnin apuna käytin kolmea kysymystä:

- Mielenpitoeni kahvilasta; onko miellyttävää oleilla kahvilassa?
- Mikä kahvilassa erityisesti miellytti minua?
- Tulisinko kahvilan asiakkaaksi uudelleen?

5.4 Työkokeilijoiden kyselyhaastattelu kahvilan jälkeen sekä kahvilan palauteboxi

Työkokeilijoilta kysyin palautetta hyvin yksinkertaisen kyselyn avulla kahvilan jälkeen. Totesin, että minun on vaikea saada heiltä vastauksia pitkiin kysymyksiin, joten käytin palautekyselyssä hyvin helppoja vaihtoehtoja – vastausmahdollisuuksia. Jokaisessa kysymyksessä oli vaihtoehtona neljä erilaista hymiötä. Tällä kyselyllä halusin saada selville työkokeilijoiden kokemukset kahvilasta. Millä tavoin he kokivat kahvilatoiminnan sekä mitä he tässä työkokeilupaikassa oppivat ja saivatko he kokemuksen todellisesta työstä.

Kahvilassamme oli koko sen aukioloajan palauteboxi, johon asiakkaat saivat vierailunsa päätteeksi pudottaa joko vihreän tai punaisen lapun. Vihreään lappuun oli piirretty hymyilevä naama ja punaiseen surullinen naama. Vihreä lappu oli positiivinen palaute eli mikäli koki kahvilan mielekkääksi ja piti siitä antoi vihreän lapun. Mikäli palautti punaisen lapun kokemus kahvilasta oli negatiivinen.

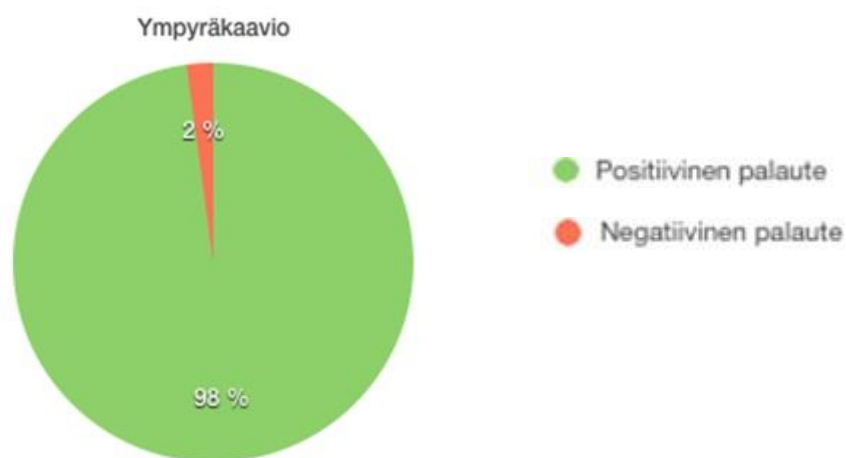

Kuva 8. Palauteboxin palautelappuja

6 KEHITTÄMISTYÖN MENETELMIEN TULOKSET JA ARVIOINTI

6.1. Asiakkaiden ja työkokeilijoiden arviointi kahvilasta

Kahvilan asiakkaiden palauteboxiin antamien kyselylappujen tulos oli yhteensä 46 kappaletta vihreitä lappuja ja yksi (1) kappale punaisia lappuja. Näin ollen palaute oli hyvin positiivista, negatiivista palautetta kaikista 47 lapusta oli vain 2,13%.

Kuvio 1. Asiakaspalautteen prosentit ympyräkaaviona

Työkokeilijoiden kyselylomakkeissa (liite 3) oli seuraavat kysymykset:

1. Saatuani työkokeilupaikan, olin tyytyväinen työkokeiluun pääsystä?
2. Olin tyytyväinen nimenomaan kyseiseen työkokeilupaikkaan pääsystä?
3. Työkokeilupaikkani osoittautui kiinnostavaksi?
4. Opin työkokeilupaikassani asioita, joista saattaa tulevaisuudessa olla hyötyä minulle?
5. Tulevaisuudessa voisin mahdollisesti suuntautua alalle, joka koski tätä työkokeilupaikkaa?
6. Suosittelisin samaa työkokeilupaikkaa muillekin?
7. Valitse seuraaviin väittämiin paras hymiö:
 - Löysin kiinnostavan alavaihtoehdon
 - Opin yrittäjyydestä ja mahdollisesti joskus voisin alkaa yrittäjäksi:
 - Pääsin kokeilemaan miltä työelämä tuntuu:

- Sain rahaa paremmin kuin työttömänä ollessani

Vastaukseksi oli mahdollisuus valita neljästä hymiöstä yksi. Vaihtoehtoina olivat naurava hymiö, hymyilevä hymiö, totinen hymiö tai surullinen hymiö. Tulokseksi tuli seuraavaa:

Kysymys 1.

Kysymys 2.

Kysymys 3.

Kysymys 4.

Kysymys 5.

Kysymys 6.

Kysymys 7. Väittämä 1:

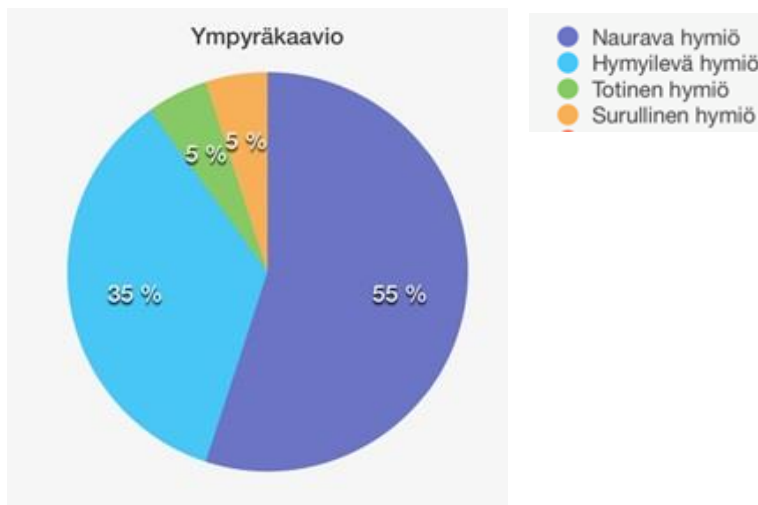
Väittämä 2:

Väittämä 3:

Väittämä 4:

Tuloksista voi siis päätellä, että molemmat työkokeilijat olivat hyvin tyytyväisiä saadessaan työkokeilupaikan ja pääasiassa olivat tyytyväisiä juuri kyseiseen työkokeilupaikkaan ja kokivat pääasiassa tämän paikan kiinnostavaksi. Molemmat myös totesivat, että tässä työkokeilupaikassa saatu oppi voisi mahdollisesti auttaa heitä tulevaisuudessakin työelämässä ja he saattaisivat olla kiinnostuneita samankaltaisesta alavaihtoehdosta jatkossa. Molemmat myös suosittelisivat hyvin mielellään kyseistä työkokeilupaikkaa muille. Kysyttäessä oppivatko he yrittäjyydestä ja ja heidän halukkuuttaan suuntautua jatkossa yrittäjyyteen, vastaus oli negatiivinen. Työkokeilupaikassa ollessaan he saivat taloudellista hyötyä työttömyyttä enemmän.

Kaiken kaikkiaan kyselyjen tulokset olivat positiivisia niin asiakkaiden kuin työkokeilijoiden näkökulmasta. Tämä kertoo siitä, että kahvilatoiminta oli näiltä osin varsin onnistunutta. Tulokset ohessa ympyräkaaviona prosenteiksi muutettuna.

Kuvio 2. Työkokeilijoiden palautteen prosentit ympyräkaaviona.

Havainnoimalla kahvilan asiakkaita sain tärkeää materiaalia arviointia varten.

Oheisiin kysymyksiin hain vastauksia havainnoimalla:

- Mielenpitoeni kahvilasta, onko miellyttävää oleilla kahvilassa?
- Mikä kahvilassa erityisesti miellytti minua?
- Tulisinko kahvilan asiakkaaksi uudelleen?

Havainnoinnin tulokset sanallisesta palautteesta:

” Onpas täällä halpaa!”

”Miksi tämä kestää vain näin vähän aikaa?”

” Rauhallistahan täällä on”

”Miks täällä ei oo enempää porukkaa?”

” Miksi ei oo mainostettu enempää?”

”Täällä on tosi kivaa, tullaan koulun jälkeen uudestaan”.

”Täältä ei saa energiajuomia”.

Havainnoinnin tulokset sanattomasta palautteesta:

Osa nuorista toimi kahvilassa hyvin välittömästi ja jännittämättä. Paikallisen kuntoutustoimipaikan nuoret olivat selvästi jännittyneitä uudessa tilassa.

Suuri osa asiakkaista oli hyvin innostuneita kahvilasta. Käytös oli innostunutta, aktiivista ja avointa. Tekemiseen tartuttiin aktiivisesti.

Tieteellisen tutkimuksen näkökulmasta havainnointini tulokset eivät ole päteviä, mutta ne antavat itselleni suuntaa ja osviittaa siitä, miten kahvilan toiminta on koettu.

6.2 Oma arviointi kahvilasta ja koko kehittämistyöstäni

Kokonaisuudessaan tämän toiminnallisen kehittämistyön käytännön tuottaminen oli hyvin mielenkiintoisaa ja antoisaa, joskin myös raskas ja työllistävä projekti. Muun työn ohessa kahvilan valmistelu, pyörittäminen ja työkokeilijoiden ohjaaminen tuotti paljon työtä. Toisaalta asiat hahmottuivat ja saatiin toteutettua hyvän porukan kanssa sujuvasti. Kahvilan suunnittelu sekä toteutus olivat todella mielenkiintoisia aiheita ja lähdin suurella motivaatiolla toteutukseen. Jälkikäteen ajateltuna se todella kannatti. Koko projekti antoi paljon itselleni.

Käytännön järjestelyissä suurin haaste oli löytää kaksi nuorta mukaan työkokeiluun. Esivässä nuorisotyössä varteenotettavia asiakkaita oli kyllä paljon, mutta nuorten tapa toimia on hyvin lyhytnäköistä ja heidän sitouttamisensa monen kuukauden päästä tapahtuvaan toimintaan vaikeaa. Nuorilta on turha kysyä marraskuussa halukkuutta helmikuussa tapahtuvaan kahvilaan. Tämän vuoksi saimme jännittää viimeiseen asti saammeko työntekijöitä. Tämä aiheutti hieman ylimääräistä työtä ja ponnistelua, mutta onnistui lopulta hyvin.

Etsivän nuorisotyöntekijän kanssa varauduimme siihen, että työkokeilunuoret eivät motivoidu työstään ja poissaoloja tulee paljon. Käytännössä tämä olisi merkinnyt kahvilan pyörittämisen jäämistä omille harteillemme. Näin ei kuitenkaan käynyt, vaan nuoret muutamaa poissaoloa lukuunottamatta olivat joka päivä paikalla kahvilaa avaamassa. Tämän koin suureksi onnistumiseksi. Työkokeilupaiikkana kahvila oli siten hyvin onnistunut ja jatkossakin tulemme

käyttämään kyseistä toimintaa työkokeilunuorten kanssa. Työkokeilu nousikin työssäni arvioitua tärkeämpään rooliin ja mielsin jälkikäteen työkokeilupaikan kehittämisen nuorille olevan yksi pääasioista työssäni. Se ikään kuin nousi työn suunnittelun ja toteutuksen ohessa lähes huomaamattomasti todella tärkeään rooliin. Tulevaisuudessa kahvilan toteuttamisen pääpaino tulee olemaan nimenomaan vapaa-aikapalvelujen toimesta työkokeilupaikan mahdollistaminen työkokeilunuorille.

Uuden nuorisotyön muodon kehittäminen oli yhtenä tavoitteenamme.

Kahvilassa kävi nuoria, mutta enemmänkin asiakkaita olisi voinut käydä. Uuden asian tai tapahtuman ”läpiajaminen” kestää yleensä pitkähkön aikaa ja kahvilan pilottiprojektissa oli selvää ettei se ensimmäisellä kerralla tule kaikille tutuksi.

Kävi itse asiassa niin, että juuri kun Lemun kunnan osassa kahvila löydettiin ja sen toiminta tuli tietoisuuteen, olikin aika lopettaa pop up-toiminta .

Tulevaisuudessa asia on kaikille kuntalaisille jo tutumpi ja näin ollen asiakasmäärätkin tulevat varmasti kasvamaan.

Etsivän nuorisotyön ja perusnuorisotyön/perinteisen avoimen nuorisotyön yhteistyö oli todella hedelmällistä ja ne yhdistyvät tässä pilottihankkeessa sujuvasti ja uudella tavalla. Jatkossa yhteistyö tulee varmasti jatkumaan.

Kaiken kaikkiaan mielsin kehittämistyöni varsin onnistuneeksi. Asia oli minulle tärkeä ja koin sen hyvin mielenkiintoiseksi. Tämän vuoksi itse toiminnan toteuttaminen oli mielekästä. Varsinaisen kirjallisen tuotoksen tekeminen oli haasteellisempaa. Olen aina ollut käytännön tekijä ja toimija. Se on minulle hyvin luonnollista ja helppoa. Kirjallisen tuotoksen tekeminen vaatii minulta enemmän ponnisteluja ja on haasteellista saada paperilla kerrottua kaikkea mitä käytännössä toteutimme.

7 KEHITTÄMISTYÖN JATKAMINEN MASKUN KUNNASSA

7.1 Kahvilan toiminnan jatkuminen

Tavoitteenamme oli kehittää sellainen uusi nuorisotyön muoto, joka voisi jatkaa Maskun kunnassa tulevaisuudessakin. Halusimme tällä työelämän kehittämistyöllä selvittää tällaisen työmuodon tarpeellisuutta, toimivuutta ja kysyntää. Lisäksi työkokeilupaikan tarjoaminen kunnan etsivän nuorisotyön asiakkaille nousi kahvilan toiminnan edetessä yhä suurempaan rooliin koko työelämän kehittämistyötä. Tavoitteena on tulevaisuudessa jatkaa kahvilatoimintaa muutaman kerran vuodessa ja pääpaino on nimenomaan sillä, että saamme tarjottua työkokeilunurille miellyttävän ja kiinnostavan työpaikan, jossa saa toimia itsenäisesti ja harjoitella kahvilayrityksen perustamista. Tämä tulee myös entisestään lisäämään perusnuorisotyön ja etsivän nuorisotyön yhteistyötä. Suunnitteilla on toteuttaa jo kesällä Askaisten kunnan osassa kolmen viikon mittainen kesäkahvila, johon ottaisimme yhden tai kaksi etsivän nuorisotyön asiakasta työkokeiluun.

Nuorisotyössä on selvästi tarvetta tällaiselle uudelle työmuodolle. Etenkin etsivän nuorisotyön näkökulmasta perusnuorisotyön tarjoama työkokeilupaikka etsivän nuorisotyön asiakkaille on uutta ja innovatiivista nuorisotyötoimintaan. Sen vakiinnuttaminen osaksi kunnan nuorisotyötä on tärkeää ja kannattavaa. Tällainen toiminta on uusi hyväksi koettu työväline etsivälle nuorisotyölle. Pysytymme itse tuottamaan nuorille toimintapaikan.

7.2 Toiminnan SWOT-analyysi

Pohdin projektini vahvuuksia, heikkouksia, mahdollisuuksia ja uhkia koko toiminnan ajan. Olen laatinut SWOT-aulukon, josta käy ilmi projektin vahvuudet, heikkoudet, uhat ja mahdollisuudet.

VAHVUUDET <ul style="list-style-type: none"> • Hyvä yhteistyö työntekijöiden kesken • Pieni työyksikkö • Asiantuntijuus 	HEIKKOUEDET <ul style="list-style-type: none"> • Taloudellisesti heikko tilanne • Resurssipula • Ennakkoasenteet
MAHDOLLISUUDET <ul style="list-style-type: none"> • Kahvilatoiminnan kehittäminen laajemmaksi kokonaisuudeksi • Kahvilatoiminnan ottaminen osaksi jatkuvaa toimintaa 	UHAT <ul style="list-style-type: none"> • Toiminnan kuihtuminen vetäjän työajan puutteen vuoksi

Kuvio 3. Toiminnan SWOT

Kaiken kaikkiaan toiminnassa on vahvuuksia ja mahdollisuuksia enemmän kuin heikkouksia ja uhkia. Negatiivisena esiin nousee etenkin rahapula, jolle ei voi tällä hetkellä mitään. On kuitenkin olemassa keinoja, jolla toimintaa voi toteuttaa pienemmälläkin budjetilla. Kun löytyy asiantuntijuutta, innokkuutta ja hyvää työhenkeä, on asioita mahdollista toteuttaa huolimatta rahan niukkuudesta.

8 LOPUKSI

Kaiken kaikkiaan työelämän kehittämistehtäväni onnistui hyvin. Olin tyytyväinen tehtävään kokonaisuudessaan. Suunnittelu, toteutus ja lopputulos yllättivät positiivisesti. Kahvila menestyi käytännössä hyvin. Tämän lisäksi sain toteutettua kirjallisen osion sekä valittua ja käytettyä kehittämistyön menetelmiä kohtalaisen monipuolisesti. Lisäksi innovatiivinen tuottaminen lähestymistapana oli mielenkiintoinen ja juuri tähän työhön sopiva lähestymisnäkökulma. SWOT-analyysin ja kerättyjen palautteiden perusteella sain jäsenneltyä itselleni työn toimivuutta ja tuottavuutta.

Opinnäytetyön aihealueiden käyttö ja toteutuminen työssä onnistui varsin hyvin. Aihealueinahan olivat syrjäytymisen ehkäisy, nuorten tieto- ja neuvontatyö sekä osallistaminen ja aktivointi. Kahvilassa ja sen toiminnassa syrjäytymisen ehkäisy toteutettiin suunnitelmien mukaisesti työkokeilun muodossa. Kaksi nuorta pääsi kokeilemaan työelämää ja tämän kautta syrjäytymisen riski pieneni huomattavasti. Osallistamista ja nuorten aktivoimista toteutettiin paitsi työkokeilunuorten palkkaamisen muodossa myös kahvilaan osallistuvien nuorten aktivoimisella mukaan toimintaan. Kahvilaan olisi saanut osallistua enemmänkin nuoria, jolloin osallistaminen ja aktivointi olisi ollut vielä laaja-alaisempaa. Nuorten tieto- ja neuvontatyötä toteutimme kesätyöinfon muodossa ja tämä onnistui, kuten olimme suunnitelleet.

Työ oli aikaa vievä ja haastava kokonaisuus, mutta mielenkiintoisen aiheesta teki juuri käytännön toteutuksen sekä kirjallisen tuotoksen yhdistäminen. Lähtisin samanlaiseen projektiin mukaan uudestaan. Toivon myös, että tästä tuotoksesta jäisi elämään kunnan nuorisotyöhön yksi uusi nuorisotyön toteuttamisen muoto. Sehän oli koko kehittämistyön perimmäisenä tavoitteena.

LÄHTEET

Ahokas, Laura 2010. Kansalaiskasvatus ja nuorten osallistuminen. Tampere: Tampereen yliopistopaino Oy Juventes print.

Allianssin www-sivusto.< <http://www.alli.fi/edunvalvonta/nuorisotyo/>>. Viitattu 15.3.2017.

Bäckgren Noora 2016. Helsingin sanomien www-sivusto.
<<http://www.hs.fi/kaupunki/art2000004883016.html>>. Viitattu 28.4.2016.

Cederlöf, Petri 2007, sarja C. Oppimateriaalit 14.
Nuorisotoimet rakennemuutoksen kynnyksellä,
humanistinen ammattikorkeakoulu. Vaajakoski: Gummerus Kirjapaino Oy

Hämäläinen Riitta (toim.), Anttinen Minna, Hassinen Pirjo, Mikkola Tuula,
Pirkanen Leila, Poutala Pirjo, Rinta-Jouppi Jyrki, Valkama Airi, 2013.
Skarpataan ja harpataan! Ettei yksikään putoaisi. Helsinki: Osaava Ohjaus
projekti.

Kaartinen-Koutaniemi Jaakko (toim.) 2012. Etsivässä työssä. Porvoo: Bookwell
oy.

Koordinaatin www-sivusto. < www.koordinaatti.fi/fi/mita-on-nuorten-tieto-ja-neuvontatyo>. Viitattu 13.3.2017.

Maskun kunnan www-sivusto. < www.masku.fi/tietoa-maskusta/>. Viitattu 7.3.2017.

Maskun kunnan www-sivusto. < www.masku.fi/vapaa-aika-ja-kulttuuri/>. Viitattu 8.3.2017.

Nuorisotilastot.fi- www-sivusto.
<[http://www.nuorisotilastot.fi/#!/fi/kunta/Asukasluku/perus/choice-1/prosentit/whiteblue/Koko%20maa/Masku/table/Mitä%20kautta%20tavoitetut%](http://www.nuorisotilastot.fi/#!/fi/kunta/Asukasluku/perus/choice-1/prosentit/whiteblue/Koko%20maa/Masku/table/Mitä%20kautta%20tavoitetut%20)

20nuoret%20tulivat%20etsivän%20nuorisotyön%20piiriin%3F/hull/kunta/donut/%5B%5D/viranom/%5B%5D>. Viitattu 21.3.2017.

Ojasalo Katri, Moilanen Teemu & Ritalahti Jarmo, 2014.
Kehittämistyön menetelmät. Helsinki: Sanoma Pro oy.

Reijonen Merja & Strandén- Mahlamäki Tuija (toim.)2008. Oivaltava kohtaaminen. Juva: WS Bookwell Oy.

TE-palvelujen www-sivusto.

<http://toimistot.te->

[palve-](#)

lut.fi/documents/244949/493345/kysytyt+kysymykset+työkokeilusta/Oede4531-a546-4efb-bac8-d93949605da2. Viitattu 18.3.2017.

Tuhkunen, Anne & Rannisto, Pasi-Heikki (toim.) 2013. Elämänhallintaa kuntayhteisössä - kumppanuudet nuorten hyvinvoinnin tukena. Helsinki: Kuntatalon paino.

Uusi nuorisolaki 2017. Veltor Oy.

Ylen www-sivusto. < <http://yle.fi/uutiset/3-5433488>>. Viitattu 21.3.2017

Ylen www-sivusto. <<http://yle.fi/uutiset/3-6329971>>.Viitattu 21.3.2017)

LIITTEET

Liite 1

KAHVILA

- SOKERINA POHJALLA -

Myynnissä edullisesti kahvia, leivonnaisia, makeisia, pizzaa...
 Tarjolla musiikkia, lautapelejä, lehtiä, kirjoja, Assi Peräsuon koko
 kahvilan ajan jatkuva taidenäyttely, kesätyöhön jelppeä,
 työhakemusvalokuvaus...
 Tule lämmittämään paleltuvat sormesi kahvi-tai kaakaokupin ääreen,
 ainutlaatuinen tilaisuus kokea ainutlaatuisen kahvilan tunnelma.

❖ Lemussa kerhotila Oskarin Helmessä
 ti 7.2.- pe 10.2. ja ti 14.2.-pe 17.2.
 klo 14.00 -17.30 (Askaistentie 139 C)

Lämpimästi tervetuloa!

Kahvi & pulla 1,5€

Mielessä kesätyöt?
 Infoa kesätyöistä ja haussa.
 Lemussa 8.2 ja 15.2.

Tule valokuvauttamaan itsesi
 työhakemusta varten
 1 kpl 1,5€ kpl 1€

Lemussa pizzapejantait
 pizza-slice 1,5€

Maskun vapaa-aikapalvelut

Lisäksi muuta makeisia
leivonnaisia yms....

Liite 2

MITÄ?

- OPINNÄYTETYÖNÄ KEHITTÄMISTYÖ TYÖPAIKALLENI MASKUN KUNNAN VAPAA-AIKATOIMEEN:
- POP UP- (PONNAHTAMINEN, PONNAHDUS, ESIIN PULPAHTAMINEN LYHYEKSI AJAKSI)- KAHVILAN PERUSTAMINEN
- KAHVILA KOLMEVIKKOINEN LYHYTAIKAINEN KAHVILA KOKO YHTEISÖLLE, PÄÄPAINO NUORISSA JA NUORILLE TARJOTTAVISSA PALVELUISSA

MISSÄ JA MILLOIN?

- MASKUN VAPAA-AIKAPALVELUIDEN PALVELUNA TUOTETAAN:
- 30.1.-2.3.2017 POP UP-KAHVILA MASKUN KUNNAN NUORISOTILA BRANKKARISSA MASKUN KUNNANOSASSA
- 7.2.-17.2.2017 MASKUN KUNNAN KERHOTILA OSKARIN HELMESSÄ LEMUN KUNNANOSASSA

KENELLE?

- KAHVILA JÄRJESTETÄÄN KAHDESSA TOISISTAAN POIKKEAVASSA TILASSA:
- MASKUN KESKUSTASSA KAHVILA TULEE OLEMAAN ENEMMÄN NIMENOMAAN NUORILLE, ALLE 29-VUOTIAILLE SUUNNATTU JOHTUEN FYYSISESTÄ PAIKASTA (NUORISOTILA) JA KUNNANOSAN RAKENTEESTA (LAAJA YHTEISÖ) JOHTUEN
- LEMUSSA KAHVILA SUUNNATAAN KOKO KYLÄYHTEISÖLLE JOHTUEN FYYSISESTÄ TILASTA (KERHOTILA, ENTINEN KAHVILA) JA KUNNANOSAN RAKENTEESTA (PIENEMPI YHTEISÖ) JOHTUEN

MITÄ KÄYTÄNNÖSSÄ?

- POP UP TOIMII SIIS KOLMENA VIIKKONA, JOKA VIIKOLLA NELJÄNÄ ARKIPÄIVÄNÄ
- SAMA VIIKKOSYSTEEMI PYÖRII KOLME KERTAA
- JOKA VIIKONPÄIVÄLLE OMA TEEMA: KAHTENA PÄIVÄNÄ KESÄTYÖNHAKUOPASTUSTA JOLLAKIN TAVOIN, HALUTTAESSA VALOKUVAAJA PAIKALLA OTTAMASSA HAKEMUKSEEN KUVAN, PIZZAILTA, VOHVELI-ILTA...
- KAHVILA AUKI MASKUN BRANKKARILLA PÄIVITTÄIN KLO 13.00-16.30
- KAHVILA AUKI LEMUN OSKARIN HELMESSÄ PÄIVITTÄIN KLO 14.00-17.30
- KAHVILAA PYÖRITTÄMÄÄN HAETAAN KAKSI NUORTA TYÖKOKEILUUN
- LISÄKSI KAHVILAAN HAETAAN NUORIA, JOILLA ON TAITOJA JOITA HALUAISIVAT ESITELLÄ YLEISÖLLE: HEILLE ANNETAAN MAHDOLLISUUS ESITELLÄ JA MYYDÄ TÖITÄÄN ESIM. KÄDENTÄIDOT, TAIDE, SOOLOMUSIIKIN ESITTÄMINEN JNE.

AVAINSANAT

- NUORTEN OSALLISTAMINEN (TYÖKOKEILU, TAITEILIJANUORET SEKÄ ASIAKKAAT)
- NUORTEN TIETO-JA NEUVONTATYÖ (KESÄTYÖINFO)
- AVOIMEN NUORISOTYÖN KEHITTÄMINEN PERINTEISEN NUORISOTILATYÖSKENTELYN RINNALLE
- SYRJÄYTYMISEN ENKÄISY

MIKSI? TAVOITTEET?

- TOTEUTTAA UUDENLAINEN TYÖMUOTO PERINTEISEN NUORISOTYÖN RINNALLE
- SELVITTÄÄ, ONKO TÄLLAISELLA NUORISOTYÖN MUODOLLA KYSYNTÄÄ
- OSALLISTAA SYRJÄYTYMISVAARASSA OLEVIA NUORIA TARJOAMALLA HEILLE MAHDOLLISUUS TYÖKOKEILUUN
- OSALLISTAA NUORIA JA KOKO YHTEISÖÄ TÄMÄN TYYPPISEEN TOIMINTAAN MUKAAN
- TENDÄ YHTEISTYÖTÄ PERUSNUORISOTYÖN JA ETSIVÄN NUORISOTYÖN VÄLILLÄ

RYHMÄTEHTÄVÄ

- MIETTIKÄÄ RYHMISSÄ BRAINSTORMING- TYYPPISESTI KAHVILAN SISÄLTÖÖN IDEOITA, VAIN TAIVAS RAJANA! KIRJATKAA HULLUIMMATKIN IDEAT PAPERILLE.

NIMI KAHVILALLE

- TÄSSÄ VAIHTOEHTOJA, MIKÄ PARAS? PISTÄ PAPERILLE TAI JOS KEKSIT ITSE PAREMMAN VAIHTOEHDON, KIRJOITA MYÖS SE!
- CAFÉ PRUSSI
- KAFFHA
- KAFFE & PRUSSI
- MATTOVARA
- MARENKI
- PUMPPERNIKKELI
- SANTSILIKA
- SANTSI & AIKA
- KAHVITAUKO
- KAHVI & LAUKO
- KAFFEKUPPI
- KAFFE & KUPPI
- STRÖSSELI

Liite 3

PALAUTEKYSELY TYÖKOKEILUSTA VAPAA-AIKAPALVELUIDEN SOKERINA POHJALLA –KAHVILASSA

Rastita se hymiö, joka kertoo eniten tuntemuksistasi koskien kysymyksiä

1. Saatuaani työkokeilupaikan, olin tyytyväinen työkokeiluun pääsystä?

2. Olin tyytyväinen nimenomaan kyseiseen työkokeilupaikkaan pääsystä?

3. Työkokeilupaiikkani osoittautui kiinnostavaksi?

4. Opin työkokeilupaiikkassani asioita, joista saattaa tulevaisuudessa olla hyötyä minulle?

5. Tulevaisuudessa voisin mahdollisesti suuntautua alalle, joka koski tätä työkokeilupaiikkaa?

6. Suositteaisin samaa työkokeilupaiikkaa muillekin?

7. Valitse seuraaviin väittämiin paras hymiö:

- Löysin kiinnostavan alavaihtoehdon:

- Opin yrittäjyydestä ja mahdollisesti joskus voisin alkaa yrittäjäksi:

- Pääsin kokeilemaan, miltä työelämä tuntuu:

- Sain rahaa paremmin kuin työttömänä ollessani

KIITOS VASTAUKSISTASI!